

OULUN PURJEHDUSSEURA

TIKKAPURJEHTAJA

No. 3 (114)

Syyskuu 2002

Lipunlaskutilaisuus 5.10.
Junioripalkintojenjako klo 18
Lipunlasku klo 19
Kiertopalkintojen jako klo 19 jälkeen

OULUN PURJEHDUSSEURA RY:N TIEDOTUSLEHTI

Vastaava toimittaja: Markus Aalto. Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Lehteen tarkoitettu aineisto on toimitettava OPS:n postiosoitteeseen tai vastaavalle toimittajalle. Tilaushinta: Pikapurjehtija on ilmainen OPS:n jäsenille. Muille EUR 4 / vuosikerta. Tilaukset maksamalla tilausmaksu OPS:n tiille Mandatun Pankki 320021-1303301. OPS:n postiosoite on Oulun Purjehdusseura ry, PL 20, 90101 OULU.

ISSN 0357-993X

Kommodori:

Seppo Silander
Kuikkatie 4 E, 90150 Oulu
puh: 333137, 0400-193122
e-posti: seppo.silander@kolumbus.fi

Varakommodori

Joni Skiftesvik
Taskilantie 7, 90580 Oulu
puh: 556 5054, 050-558 6198
e-posti: joni.skiftesvik@mail.suomi.net

Sihteeri:

Hannu Pajunen
Keinupuisto 7 C, 90160 Oulu
puh: 330 197, 040-847 0397
e-posti: pajunen@osakk.fi

Jäsenasiat:

Seppo Silander (yht. tiedot edellä)

Taloudenhoitaja:

Maija Nurminen
Postiosoite Värtöntie 2 A 5, 90230 OULU
puh: 0500 292 041, 0400-698752
e-posti: maija.nurminen@ouka.fi

Kilpailupäällikkö:

Timo Karsi
Kurkelantie 3 B 15, 90230 Oulu
puh: 339658, 050-569 8659
e-posti: timo.karsi@saunalahti.fi

Katsastuspäällikkö:

Jukka Feiring
Torpankatu 17 E, 90230 Oulu
puh: 530 4846

Junioripäällikkö:

Heikki Laitinen
Kaskiahonkuja 5 B, 90240 Oulu
puh: 336 113, 050-561 7106
e-posti: Heikki.Laitinen@rokua.spa.fi

Matkapurjehduspäällikkö:

Leo Hahtonen
Kangastie 1
90810 Oulu
puh: 0400-682 700
e-posti: leo.hahtonen@lhplastoy.inet.fi

Majaisäntä:

Mauri Kangasluoma
Voudintie 1, 90400 Oulu
puh: 0400-895 805
e-posti: mauri.kangasluoma@luukku.com

Johtokunnan sähköpostilista:
ops-lista@lists oulu.fi

Jäsenten sähköpostilista:
ops-lista@yahoo.com

Kotisivu: <http://www.oulnpurjehdusseura.fi>

No. 3 (114)

Syyskuu 2002

Sisällys:

Mitä myrkkymaalissa, ja mihin kuparijauhemaali oikein katosi?	4
Hyvä merimiestaito, huviveneily ja kaupparenkulku	6
Näin levymme ovat syntyneet, osa 1	8
Museolle lahjoitettiin OPS:n vanhoja lippuja	10
Pilssi	11

Kansi:

Veneitä Röytässä kauniina lauantaipäivänä 21.9.2002.
Kuva Markus Aalto.

Pikapurjehtijan vastaava toimittaja:

Markus Aalto

Purjotie 6 B 4, 90460 OULUNSALO

s-posti: markus.aalto@edu.ouka.fi

puh: 5212 428, 050-353 2738

Kommodorin kantilta

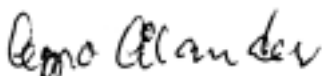
Syksy tulee ja veneitä nostetaan vauhdilla ylös. Ilmojen kylmettyä palaavat ajatukset pakostakin menneeseen kesään. Muistan, kun pikkupoikana puhuttiin aina ”intiaanikesästä”, tämä kesä on varmasti ollut sellainen. Lämmin kausi alkoi toukokuun lopulla ja kesti aina elokuun loppuun asti.

Purjehtijoiden mielestä kesä on ollut heikkotuulinen, mutta moottoriveneilijöille varmaan sopiva. Kesä on ollut veneilylle paras mahdollinen. Monien mielestä merimaileja on kuitenkin tullut vain normaali määrä. Onko niin, että ”kuuma kesä” ei veneilyharrastukseen vaikuta, vaan se on vakio. Nykyisten veneiden varustelutaso on hyvä, joten veneessä voidaan asua ja sillä liikkua vapaa-ajan mukaan kaikenlaisilla säillä.

Naapuriseurat täyttivät vuosia, Oulun Merenkävijät 75 vuotta ja Oulun Työväen Purjehdusseura 90 vuotta. Onnittelut heille vielä kerran.

OTPS:n juhlien yhteydessä oli tai piti olla perinteinen Oulun Regatta, joka on ehdottomasti Oulun alueen tärkein purjehdustapahtuma. Kun vielä alle kymmenen vuotta sitten kilpailussa oli lys- veneitä mukana 30-40, ilmoittautui nyt yksi vene. Viime vuosina, kun kilpailukalenteria on suunniteltu, on huomattu, että heinäkuun kilpailuihin ei saada mukaan osanottajia. Loma-aika heinäkuussa vietetään perheen kanssa veneillen tai lomailleen muuten vaan. Kesä- ja elokuussa järjestettävät kilpailut vetävät osanottajia kohtuullisesti. OTPS:n juhlapäivä ja Oulun Regatta sattuivat olemaan heinäkuussa. Vanhojen hyvien aikojen lys-veneistä suuri osa on edelleen satamissamme, mutta kipparit ja miehistöt ovat ”ukkoutuneet” ja kilpailut ovat vaihtuneet rauhallisempiin eskaadereihin. Vuosi sitten Raahan Regatan osallistujat ja kilpailulautakunta tulivat Oulusta ja Kemin Regattakin on potentiaalinen osanottajapulaa. Purjehduskilpailujen osallistujamäärät lys-luokissa ovat laskeutuneet kautta Suomen. Junioriveneet, e-jollat, opparit, zoomit ym kilpailevat kyllä innokkaasti, joten hyvä niin. Purjehduslehtien palstoilla näkyy juttuja vanhoista venetyypeistä, kuten Amerikan 6, sulka, hai ym. Fanit ostavat vanhan rungon, ja ammattimiehet kunnostavat siitä todella hienon ”karamellin”. Tällaisella sitten kilpaillaan 1-tyyppiluokassa. Ovatko purjehtijat väsyneet lys-tasoiusluokkiin?

Tämmöiset asiat olivat mielessä kuumen kesän ja räntäsateen välissä. Eiköhän lasketa lippu ja jaeta kiertopalkinnot.

Seppo Silander
Kommodori

Mitä myrkkymaalissa, ja mihin kuparijauhemaali oikein katosi?

Tänä vuonna moni yllättyi etsiessään kaupasta aikaisemmin käyttämäänsä kiinnittymisenestomaalia veneensä pohjaan. Tuttua ei ehkä löytynyt-kään. Ympäristön suhteen valvutu-neet veneilijät ovat monasti tyyty-neet "kuparipronssityyppisiin" poh-jamaaleihin, joiden kasvustonestovaikutus on perustunut kuparimetallin hitaaseen hapettumiseen ja liukene-miseen, mutta tällaista ei Oulun kau-poista enää löydy.

Kiinnittymisenestomaalit (antifouling-maalit)

Suolaisissa vesissä purjehtivien alus-ten pohjiin takertuva kasvusto on melkoinen ongelma. "Kasvusto" on sekä eläinkuntaa (merirokko, hanhen-kaula) että kasvikuntaa (levät). Rat-kaisemattomana sen vaikutus kaup-pamertenkululle olisi rahallisesti mit-tava, koska alusten nopeus laskee ja polttoaineen kulutus nousee tuntu-vasti.

Kasvustoa torjutaan "antifouling"-maaleilla, joiden periaatteena on erit-tää veneen pohjaa lähinnä olevaan ohueen vesikerrokseen myrkyä, joka ehkäisee eliöstön tarttumisen. Myr-kyn erittyminen on potentiellisesti ympäristöongelma, johon on alettu va-rauttaa jo vuodesta 1991. Tällöin tuli voimaan kansainvälinen sopimus, joka kieltää tinayhdisteitä sisältävät myrkkymaalit alle 25 m pitkissä aluk-sissa. Katsottiin, että merenkululle kielto olisi tullut liian kalliiksi. Sitä-paitsi kauppa-alukset eivät viihdy sa-tamissa, ja valtamerillä laimentumi-nen on riittävää.

Vahvat ja miedot myrkkymaalit

Kaikkein tehokkaimmat veneenpoh-jan kasvustonestomaalit sisältävät orgaanisia tinayhdisteitä, esimerkik-si tributyyliytinaa (TBT). Näiden val-misteiden etu on myös se, että ne ei-

vät aiheuta korroosiota, joka erityi-sesti alumiiniveineissä olisi ongelma. TBT on erittäin myrkyllistä, luon-nolle vierasta ja rikastuu eliöstöön. Lisääntyneitä TBT-pitoisuuksia on havaittu satamien läheisistä pohjaeli-öistä. TBT-yhdisteiden myrkyte-hon mekanismia ei yksityiskohdisa-san aivan tarkoin tunneta, mutta eräs niiden tyypillinen vaikutus on "solun voimalaitosten" (mitokondrioi-den eli sauvajyvästen) toiminnan es-täminen. Sauvajyvästen vaurio käyn-nistää solun kuoleman.

Toinen antifouling-maalien vaikutus-aine on kupari. Perinteinen saaristo-laisten "kuparipronssi" oli metallis-ta kuparijauhoa sisältävää öljymaa-lia, joka sivelyn ja kovettumisen jäl-keen hiottiin kevyesti, jotta kupari-metalli paljastuisi sidosaineen muo-dostaman pintakalvon alta. Näin ku-pari pääsi hitaasti hapettumaan ja muodostamaan veteen liukenevia suo-lojaan. Vielä laiva "Toivon" aikaan valtamerillä purjehtivien puulaivojen vedenalaiset osat päällystettiin ohu-ella kuparipellillä erityisesti suojaa-maan laivamadolta (Teredo navalis) mutta myös merirokolta ja leväkas-vustolta.

Nykyaikainen 'kuparipronssi'

Ruotsalainen toiminimi Excelsior (joka sittemmin myytiin Internation-al Marine Paints yhtiölle) keksi paremmin liukenevan sidosaineen ja li-säsi kuparimaaliinsa myös DuPont-yhtiön Teflon®-tavaramerkillä myy-tävää fluoriyhdistettä - sitäkin jau-heena, koska se on liukenematonta. Teflon kuuluu ns. fluorohiiliyhdistei-siin, jotka ovat kemiallisesti erittäin stabiileja eivätkä reagoi oikeastaan minkään kanssa, ja lisäksi ne ovat erit-täin liukkaita. Tuttu Teflonin käyttö onkin tarttumisen esto paistinpan-nuissa tai voitelu laakereissa. Tämä Teflon/kuparipronssimaali oli nimel-

tään VC17m ja kuparin vaikutusta saatettiin tehostaa muulla tinattomal-la myrkyllä.

VC17-maalista on olemassa myös te-hokkaampia muunnoksia ("VC Offshore" ja "VC Offshore with Tef-lon"), jotka sisältävät metallisen ku-parin sijasta kuparioksidia ja eräitä tinattomia myrkyjä ja jotka nimen-sä mukaisesti ovat tarkoitettuja val-tameriolosuhteisiin.

Käyttörajoitukset

Ruotsissa antifouling-maaleja koske-va lainsäädäntö on nykyisin tiukka: Tinapitoisia (TBT) maaleja ei saa käyttää pelkästään Itämerellä tai sen lahdissa liikennöivissä aluksissa, ja valtamerilaivoissakin TBT:n vapau-tumisen on oltava alle 4 mikrogram-maa/cm²/vrk.

Samojen määräysten mukaan Itäme-rellä tai Pohjanmerellä purjehtivien huvialusten pohjamaalien kuparinkin päästön on oltava alle 55 mikrogram-maa/cm²/vrk. Vuodesta 2001 huvi-aluksilta on kielletty kuparipitoisten-kin pohjamaalien käyttö kokonaan Ruotsin itärannikolla.

Niinpä International Paints näyttää toimittavan Itämeren lahtien ranni-koilla myyntiin enää ECO-sarjan VC17 pohjamaalia, jonka purkin muo-vikuvun alta ei löydykään tuttua rus-kehtavaa kupari- ja Teflon-jauhepus-sia, vaan väritöntä jauhetta, joka on pelkkää Teflonia. Ajatuksena on, että liukkaaseen pintaan ei mikään tartu tai, jos tarttuu, on helposti pestävissä.

Suomi seuraa perässä: Vuoden 2002 alusta on maassamme saanut myydä vain antifouling-maaleja, joille vuo-den 2001 loppuun mennessä on haet-tu Suomen ympäristökeskuksen hy-väksyntä. Hyväksymistä on haettu 50 valmisteelle, joista 26 on markki-noilta poistuvia. Myyntiin tulee siis lopulta jäämään n. 20 valmistetta. TBT-pitoisia, ainoastaan suurissa, ammattikäytössä olevissa aluksissa sallittuja on enää kaksi, mutta niiden-kin markkinoinnin on päätyttävä 31.8.2003 ja käytön 30.6.2004. Muis-sa valmisteissa vaikuttavana aineena on metallinen kupari, kuparioksidia,

muu kuparisuola tai muu tinaton ja kupariton myrkkyaaine (erityisesti alumiiniveneisiin).

Kupari: myrkkyy vai hivenaine?

Valmistaja on noudattanut Ruotsin ympäristöviranomaisten määräyksiä poistaessaan maalista metallisen kuparin, mutta miten karkea myrkkyy kupari oikein on?

Kuparin myrkyllisyys suurissa pitoisuuksissa johtuu ilmeisesti sen erittäin reaktiivisia "vapaita happiradi-kaaleja" tuottavasta vaikutuksesta,

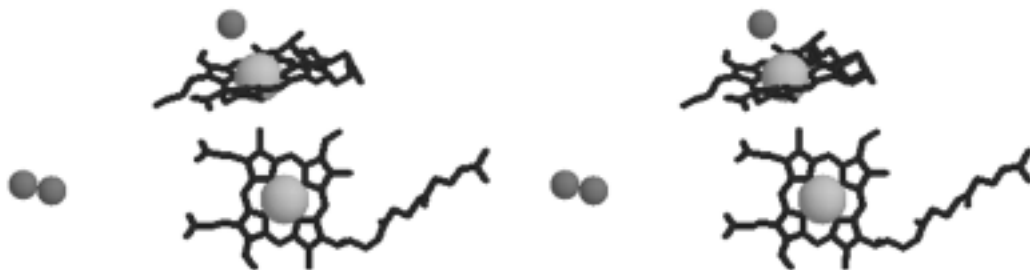
ellaan metallisesta kupariputkistos- ta, eikä asuintalojen normaalin läm- pimän käyttöveden aiheuttamasta terveydellisestä haitasta ole näyttöä.

[Suomessa raportoitiin v. 1981 kaksi tapa- usta, joissa tukat värjäytyivät vihertäväksi liian happamen kaivoveden liuotettua läm- minvesiputkistosta kuparia. Muita oireita ei ollut. Kupari saatiin siis enimmäkseen ul- koisesti peseytymisen yhteydessä. Ulko- mailla on puolestaan kuvattu omakotitalo- jen pieniä uima-altaita ahkerasti käyttävien henkilöiden hiusten viheriöintiä. Tällöinkin on syyppäänä ollut kupariputkisto, jossa vesi on jatkuvasti kiertänyt.]

Elollisessa luonnossa - ihmisessäkin - on kuparia, joka periaatteessa on välttämätön hivenaine. Kupari on

edellyttää riittävän korkeata liuen- neen aineen pitoisuutta, ja tämä saa- vutetaan juuri maalin pinnassa, mut- ta pitoisuus vesistöissä tai pohjamu- dassa on eri juttu.

Kupari olisi periaatteessa ihan hyvä vaikutusaine antifouling-maaleissa, koska se on luonnossa ja eliöissä hivenainepitoisuuksissa esiintyvä vält- tämätön aine, jonka myrkyllisyys edellyttää ainoastaan riittävän korke- aa pitoisuutta, eikä sen pitoisuus tut- kimustulosten mukaan ole huvivene- satamien pohjamudissa sen suurem- pi kuin vapaan valtameren pohjassa- kaan. Kupari on kuitenkin jalompi

Kuva: Kupari tärkeässä biologisessa tehtävässään. Stereokuvapari sytokromioksidaasi-entsyymin katalyyttisen kohdan anatomi-asta. Tummat pallot ovat kupariatomeja, harmaat pallot rauta-atomeja ja mustat "rautalankamallit" hemi-molekyylejä. Kuva on piirretty kiteytetystä entsyymistä määritettyjen atomikoordinaattien (Tsukihara y.m. 1996) perusteella Rasmol-ohjelmalla. Koossa pitävä valkuaisaine on jätetty piirtämättä. Näkyvä on 3-ulotteinen, kun katsotaan "ristiin" niin, että kuvat yhtyvät.

mutta rautasuolatkin tekevät saman, kunhan pitoisuus on riittävä.

Kuparia on perinteisesti käytetty veneenpohjamaaleissa useassakin olo- muodossa. Sitä on ollut kohtuullisesti ionisoituvana johdannaisena, esim. kuparioksidina (punaista jauhetta) tai vapaana metallina (jauhettua kuparia). Ymmärrettävästi kuparisuolat veteen paremmin liukenevina ovat myrkyllisempiä kuin metallinen kupari, jonka liukeneminen edellyttää hapettumista ja korroosiota. Ero on jokseenkin sama kuin "nurmikkosulfaatin" (rautasulfaattia), jolla tapan- taan nurmelta sammalta, ja metalli- sen raudan, josta valmistetulla viikat- teella nurmea niitetään, mutta joka hoitamattomana vähitellen muuttuu ruosteeksi.

Jokapäiväisessä elämässä olemme jat- kuvasti altistuneina vedelle, jota ja-

usean elintoimintoihin osallistuvan katalyytin eli entsyymin aktiivinen osanen. Ehkä tärkein näistä entsyy- meistä on yllä mainituissa solun voi- malaitoksissa (sauvajyväsissä) sijait- seva sytokromioksidaasi, jonka jokai- sessa molekyylissä on kolme kupari- atomia (Kuva). Juuri sytokromiok- sidaasin ansiosta pystymme kulut- tamaan happea ja sillä tavalla käyt- tämään hyväksemme ravintoaineis- samme piilevän palamisenergian. Koko luomakunnan yhdistyneestä hapenkulutuksesta 90 % tapahtuu sytokromioksidaasin avulla. Koska solut tarvitsevat tietyn määrän ku- paria, elimistössä on olemassa myös kuparinkuljetusjärjestelmä, jonka synnynnäiset vauriot johtavat kupari- puutteen tai liiallisen kertymisen aiheuttamiin tauteihin.

Antifouling-maalien myrkkyyvaikutus

metalli kuin alumiini tai rauta ja siten aiheuttaa metalliveneen pohjassa korroosiota, ellei sitä vastaan erik- seen suojauduta.

Vaan miten meidän käykään?

Olemme siis jatkuvasti kuparille altistuneita, ja osittain kuparinen vesi- huoltomme syyttää viemäreihin liuen- nutta kuparia, joka ennen pitkää päätyy vesistöihin. Vaan miten käy meidän itsemme? Tullaanko meidät kupariputkitetuissa taloissa asuneet nykyihmiset, kunhan aika meistä jät- tää, valamaan ruostumattomalla teräksellä vuorattuun betoniin ja hau- taamaan peruskallioon 500 m syvyy- teen, jotta maailma pelastuisi? Vai olemmeko kenties hiljakseen kadotta-

käännä...

massa suhteellisuudentajuumme?

Tarvitaanko kiinnittymisenestomaaleja?

Suositus on, että Perämerellä tai jokisissa ei käytettäisi kiinnittymisenestomaaleja lainkaan, koska kasvusto-ongelmaa ei ole. Jokainen on kuitenkin voinut havaita, että kyllä Oulussakin veneen pohja on aika hurjan näköinen purjehduskauden jälkeen. Eri asia on, mitä se paksu limainen, ruskea töhnä oikein on. Kyllä sieltä löytyy kaikenlaista vesihyönteisten munista alkaen, ja on tunnettu seikka, että jo muutaman päivän limoittuminen tuntuu kilpailuveneen vauhdissa Oma kokemukseni on, että kupari-teflonmaali hidastaa, mutta ei kokonaan estä limoittumista – puhumattaakaan vesirajaan kertyvästä ruosteesta, jolta on vaikea suojautua millään mutta jonka poistamiseksi on olemassa tehokkaat aineet. Tämänkesäisen, pelkkää teflonia sisältävän maalin (sisävesilaatua) teho näyttää olevan heikko.

Oulussa ongelmat ovat kuitenkin vähäisiä verrattuna Helsingin olosuhteisiin. Muistan 1960-luvulta, kuinka ensimmäisen, pari kuukautta vedessä pidetyn Lightning-veneeni pohjasta alkoi purjehtiessa kuulua selvä sihinä, kun merirokko oli sen valloittanut.

Perämerelle suositellaan pelkkää pohjan pesua, mutta isoilla veneillä tällainen puhtaanapito on jo melkoinen vaiva. Vaan mitäpä ei kilpailija vauhtinsa eteen tekisi.

Lisätietoa:

<http://www.vyh.fi/palvelut/kansa/antifoul/antifoul.htm>

KAJ HAHTONEN

Hyvä merimiestaito, huviveneily ja kaupparamerenkulku

Merellä perämiehenä työskentely ja veneily vapaa-aikana eroavat toisistaan kuin yö ja päivä. Kun minua pyydettiin tekemään kirjoitus Pika-purjehtiin huviveneistä kauppalai- van näkökulmasta, tunsin voivani laajentaa useimpien veneilijöiden horisonttia. Olen veneillyt koko lapsuuteni ennen merimiehen ammattiin hakeutumista ja joutunut muuttamaan omia käsityksiäni melkoisesti siitä mihin olin aiemmin tottunut.

Kauppalai- van komentosillalla puheet huviveneilijöistä ja kalastajista rajoituvat valitettavan usein pelkkiin ärräpäihin ja vahdinvaihdon yhteydessä tapahtuvaan päivittelyyn. Vaihtelevilla kursseilla ja nopeuksilla liikkuvat veneilijät sekä laivan potkuripyörteisiin pyrkivät kalastajat lienevät yleisimmät perämiesten, päälliköiden ja luotsien murheista.

Veneilijät eivät aina tule ajatelleeksi, miltä tilanne voi kauppalai- van komentosillalta näyttää. Yli 20 solmun nopeudella liikkuva moottorivene tai luoviva purjevene keskellä ahdasta saaristoväylää ei ilahduta, vaan sitoo tähyttämään ja luo turhaa painetta komentosillalle. Tuskin kukaan mielellään lukee lehdistä lisääntyneistä onnettomuuksista ja läheltä piti -tilanteista. Ei siis ihme, että vesiliikenteeseen vaadittavasta veneajokortista on ollut viime aikoina paljon puhetta.

Näkyvyys veneestä ja komentosillalta on täysin erilainen. Ero laivan komentosillan ja veneen ruorin takaa on kuin kerrostalon 7. kerroksen ja kadun- tason näkymän välillä, jos laivan komentosilta sijaitsee 18 metrin korkeudella merenpinnasta. Lisäksi laivan omat kansirakenteet aiheuttavat esteitä näkyvyydelle. Esimerkiksi Oulun Vihreäsaareissa käyneen tankkilai- van nk. ”pimeän sektorin” –etäisyydet komentosillalta eteenpäin:

Lastissa:

120m 10,00m syvyydellä

Painolastissa:

260m 5,50m syvyydellä

Säiliöalusten kansirakenteet ovat huomattavasti kuivarahti- tai konttilai- vujen vastaavia pienempiä. Erään pien- nen Ouluun säännöllisesti ajavan lai- van vastaava pimeäsektori on kontti- lastissa jopa 500m. Etäisyydet ovat samat sekä tutkalle, että silmälle. Huviveneet jäävätkin usein katvealueiden taakse, eritoten satama-altaissa manö- veeratessa.

Kauppalai- van käännösympyrän säde on useita kaapelinmittoja, puhumat- takaan pysäytys- tai hidastus –etäisyyksistä, jotka voivat jopa olla useita maileja. Hidastaminen kestää pit- kään ja se on suoritettava hallitusti ennen käännöksiä, sillä nopeutta hil- jennettäessä alusten ohjailuominais- suudet heikkenevät. Vastaavasti käännöksen tehostamiseen saatetaan tar- vitta lisä konetehoa riittävän ohjailu- kyvyn saavuttamiseksi. Ohjailuomi- naisuudet heikkenevät entisestään matalassa vedessä nk. squat-ilmion vaikutuksesta. Squat aiheuttaa aluk- sen syvyyden kasvamista, ohjailute- hon heikkenemistä ja aluksen kavitoi- mista. Ilmiö on lähes merkityksetön huviveneilyssä, mutta kauppalai- voilla ilmiön vaikutukset huomioidaan jat- kuvasti, sillä syvyyksen lisäys mata- lassa voi olla useita metrejä.

Jokainen veneilijä voi muodostaa it- sellen jonkinlaisen käsityksen kaup- palai- vujen ohjailukykyyn rajoista ver- taamalla omia tietojaan laivan nk. ”crash stop” matkoihin. Tällä etäisyydellä tarkoitetaan pysähtymis- matkaa, jonka laiva kulkee eteenpäin otettaessa täydellä koneella taakse. Manööveriä voidaan käyttää aluksen pysäyttämiseen vain äärimmäisessä hätätilanteessa. Normaalisissa väistö- tai hidastus-toimenpiteessä se ei tule kysymykseen, sillä sen aikana laivaa ei pystytä hallitsemaan halutulla ta- valla ja ympäristövahinko ja/tai ko- nerikko ovat todennäköisimmät seu- raukset.

160m tankkilai- van crash stop -etäis-

ssyydet ja siihen kuluva aika 15 solmun nopeudesta:

Lastissa:

1,0 mpk eteenpäin,
0,45 mpk oikealle, aika
13 min.

Painolastissa:

0,5 mpk eteenpäin ja
0,18 mpk oikealle,
aika 9 min.

Tuuli- tai virtaolosuh-
teista johtuen laivojen
on usein ylläpidettä-
vä saaristossakin suu-
riakin nopeuksia oh-
jailun säilyttämiseksi
hyvänä. Tuulen ja vir-
ran sortojen vaikutus ko-
roostuu nopeuden pienen-
tyessä. Jokainen veneilijä
tietää erot tyynellä ja
myrskytuulella satamassa
manöveerattessa. Sama pä-
tee myös laivoihin, 160m
pituudella ja 10m kuiva-
kyljellä tuulipinta-alaa on
vain enemmän, matkusta-
jalaivoista puhumatta-
kaan. Kannattaa pysyä kau-
kana satamassa manöveeraa-
vasta laivasta. Yli kolme
metriä halkaisijaltaan oleva
potkuri liikuttaa vesimassoja
kauas ja saa mudan nouse-
maan pohjasta niin, että pie-
nen veneen kone voi helpos-
ti sammua.

Kun yhdistämme edellisiin
etäisyyksien arvioimisen
vaikeuden merellä, on totuus, että si-
vuutusetäisyydet kauppalaivoihin
jäävät yleensä liian pieniksi. Vanha
nyrkkisääntö etäisyyden arvioiteihin
merellä onkin 'tuplata' kaikki etäisyy-
det. Sama olisi hyvä muistaa myös
sivuutusetäisyyden jättämisessä.
Kannattaa harjoitella silmämääräistä
etäisyyden arviointia esimerkiksi saa-
reen ja tarkistaa se merikortista. Luul-
tavasti yllätyt tuloksista ja eroista eri
henkilöiden arvioiden välillä, -varsin-
kin jos mukana on maallikko joka ei
ole harjaantunut etäisyyksien arvioin-
tiin merellä.

Väistöliikkeit merellä on suoritettava
meriteiden sääntöjen mukaan. Hyvis-
sä ajoin, riittävän selkeästi ja hyvää
merimiestapaa noudattaen. Väistöliik-
keet kuten etäisyydet jäävät usein var-

kana olevista matkustajista ja alukse-
ta. Päällikkö huolehtii riittävästä tä-
hystyksestä ja vastaa siitä, että alus-
ta ohjailaan koko ajan meriteiden
sääntöjen ja hyvän merimiestavan mu-
kaan. Aiheeseen liityen
muistutuksena jokaiselle
meriteiden sääntöjen 9 sään-
tö ahtaista kulkuväylistä:

Ahtaat kulkuväylät

a) Ahtaan kulkuväylän suuntaisesti kulkevan aluksen on pysyttävä niin lähellä kuin on turvallista ja käytännössä mahdollista sitä kulkuväylän ulko-reunaa, joka on aluksen oikealla puolella.

b) Pituudeltaan alle 20 metrin alus tai purje-alus ei saa estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi navigoida turvallisesti vain itse ahtaassa kulkuväylässä.

c) Alus, joka harjoittaa kalastusta, ei saa estää minkään itse ahtaassa kulkuväylässä navigoivan aluksen kulkua.

d) Alus ei saa ylittää ahdasta kulkuväylää, jos ylitys estää sellaisen aluksen kulkua, joka voi navigoida turvallisesti vain itse kulkuväylässä. Jäl-

kimmäinen alus voi antaa 34 säännön d kappaleessa määrätyn äänimerkin, jos se on epävarma ylittävän aluksen aikeista. (Viisi lyhyttä äänimerkkiä tai viisi lyhyttä ja nopeaa vilkkua)

Toivottavasti tämä auttaa jokaista kiinnittämään jatkossa yhä enemmän huomiota omaan turvallisuuteen ja hyvään merimiestapaan vanhan sanalaskun mukaan. Ei vara venettä kaada. Ottamalla muut vesilläliikkujat paremmin huomioon voimme nauttia enemmän merestä niin vapaa-ajalla kuin työssäkin.

sin pieniksi. Veneet ovat huonoja tutkamaaleja ja saattavat kadota kokonaan merenkäynnin ja sateen aiheuttamien häiriöiden sekaan. Lisäksi suunnanmuutokset havaitaan tutkalla muutaman minuutin viiveellä ja alle 10 asteen suunnanmuutokset jäävät helposti kokonaan huomaamatta. Parempi ilmoittaa selkeästi aikeistaan riittävän suurilla suunnanmuutoksilla ja varmistaa oma turvallisuutensa ajoissa niin saaristossa kuin avomerellä liikkeessä.

Niin kauppalaivoissa kuin huviveneissä tulee olla päällikkö, joka vastaa mu-

Näin Levymme ovat syntyneet

osa 1.

Selekiällä merellä

Seuramme satavuotisjuhlien lähestyessä johtokunta alkoi silloisen kommodorin Timo Kujalan johdolla keskustella kaikista niistä tavoista, joilla juhlavuotta voitaisiin juhlistaa ja toisaalta saada sille huomiota myös seuramme ulkopuolella, taidettiinpa siinä sivussa käydä keskustelua myös juhlavuoden rahoituksesta.

Eräässä kokouksessa sitten esitin, että seuramme julistaisi kilpailun, jossa pyrittäisiin kokoamaan talteen kaikki tunnettavat oululaiset merimieslaulut. Tunsimme toki muutamia ja esimerkiksi Selekiällä merellä oli varsinkin Visurin Timpan paikalla ollessa aina oleellinen osa seuran illanviettojen ohjelmaa, mutta mieltämme kaiversi se, kuinka paljon oululaista merimiesmusiikkia oli itse asiassa olemassa ja oliko se lopullisesti ja vääjäämättömästi vaipumassa unholaan.

Ajatus hyväksyttiin ja kilpailulle asetettiin pienet palkinnot. Sille nimettiin myös palkintolautakunta, johon mukaan tuli mm. silloinen Oulun satamakapteeni, Kap Hornin kiertäjä, Kalle Heikkinen.

Kilpailukutsuja läheteltiin sen jälkeen eri puolille Suomea ja saimme sille julkisuutta vaihtelevalla menestyksellä. Yhden kilpailukutsuista lähetin Pirkka-lehteen, joka silloin oli levikiltään Suomen suurin aikakauslehti. Lehti julkaisikin sen kokonaisuudessaan ja kaikista lähettämistäni kirjeistä se osoittautui loppujen lopuksi tärkeimmäksi. Merikapteeni ja kirjailija Eino Koivistoinen sattui näkemään sen ja lähetti kilpailuun oman, vuosien keräilytön tuloksen valokopiot. Sen tutkiminen paljasti, että meillä oli käsissä aarrearkku: pari tusinaa lauluja joiden alkuperäksi paljastui alan arvostetun asiantuntijan varmentamana Oulu tai ainakin ne olivat täällä muistiinmerkitty.

Vaan mitä tehdä tällä kaikella? Suorastaan looginen jatko oli yrittää ainakin osan levyttämistä. Aika summittaisella talousarviolla lähettiin liikkeelle, eikä soittajat saati solistit olleet alussa selvillä, mutta kun ajatus hyväksyttiin johtokunnassa, pantiin rattaat pyörimään.

Esiintyjälistan ykkönen oli Neulapojat, joka jo silloin oli kiehnännyt itselleen mainetta Jumprun lauluiltoista. Lauri Heikkinen olikin siis ensimmäisiä, joihin asian tiimoilta otin yhteyttä ja lyhyen keskustelun jälkeen meillä olikin jo pestattuna paitsi Neulapojat, myös koko levyn musiikista vastaava sovittaja.

Lauri puolestaan tiesi, että pitkään äänittäjänä Helsingissä SoundTrack studiolla toiminut Timo Tarvainen oli juuri muuttanut Ouluun ja voisi tulla kysymykseen äänittäjän. Ensin kuitenkin tarkastettiin, voisiko ainoa siihen aikaan Oulussa toiminut studio, Ylen Oulun aluetoimitus Talousseuran talossa tulla kysymykseen, mutta kun kävi ilmi, että Yle suostuessaan vaatisi äänitteiden omistusoikeutta, ajatuksesta luovuttiin.

Timo olikin valmis hommaan. Ongelmaksi muodostui vain se, että Timolla oli kyllä studiotason nauhuri, mutta se studio puuttui. Kyselemällä selvisi, että vasta rakennetusta Välivainion koululta löytyi muutama luokahuone, joissa oli jonkintasoinen akustinen eristys ja muutaman puhe-
linsoiton jälkeen yhden musiikkiluokan käyttöoikeus saatiin muutamaksi viikonlopuksi.

Esiintyjälistaa laadittaessa oltiin tiukan kaupallisia. Mukaan päätettiin yrittää saada Oulun sen hetken kuuluisimmat laulajat, Matti Esko ja Jamppa Tuominen. Kuoroista Kirjoset, mikä olikin helppoa, koska Heikkinen Lare teki töitä senkin kanssa. Oulu-kvartetti puolestaan koostui

merkittävistä musiikki- ja kauppa-alan vaikuttajista Oulussa ja niinpä anoin vastaanottoa Arinan silloiselta toimitusjohtajalta Jussi Malmilta hyvän asian merkeissä. Timo Visuri ja Arppa Suomalainen taas tulivat puhtaasti purjehduspiireistä, mutta mielestäni esiintyjäjoukon laajentaminen omien piirien ulkopuolelle oli tarpeellista, jotta levy löytäisi ostajia myös muista kuin purjehtijoista.

Joskus kun asiat alkavat rullata, ne sitten menevät yllättävän hyvin. Lare hommasi suhteillaan soittajat, Jampan, Matti Eskon ja Kirjoset. Jussi Malmi vastasi siltä istumalta myönteisesti omaan pyyntöön. Myös siihen nähden kaikki sujui hyvin, että kenellekään ei luvattu maksaa mitään, vaan hommat edellytettiin tehtävän puhtaasti talkoohengessä.

Tämän jälkeen oli päätettävä oikeastaan vain kappaleet, jotka levyille otettiin. Asiaa pohdittiin mm. saunaillassa Oskarin luona, jolloin nuottipinosta löytyi myös Paavo Sarkkaman Pienet sydämet. Jossakin vaiheessa soitettiin ja laulettiin myös Harmaja lukki ja siitä syntyi ajatus saada edes se levytetyksi tuosta legendaarisesta lapsioopperasta. Ongelma oli vain Paavo Sarkkama, jonka tiedettiin suhtautuvan aika nuivasti teoksensa esittämiseen muiden toimesta.

Rumpali maton taakse piiloon

Äänitykset päästiin aloittamaan joskus loppukesästä/alkusyksystä 1980. Timo raahasi paikalle ison keulanauhurin. Porukka oli harjoitellut mitä oli ehtinyt, mikä olikin toisaalta koko homman edellytys, koska puutteellisten studio-olojen vuoksi pääosa äänityksistä tehtiin nk., suorina ottoina. Orkesteri ja laulajat yhdellä otolla kaikki kerralla talteen nauhalle.

Pelkkä akustisesti eristetty katto ei riittänyt tekemään tilasta tarkoitukseen sopivaa. Muun muassa rummut tulivat aivan liian voimakkaasti läpi. Ongelma ratkaistiin raahaamalla voimistelusalista paksu superlonmatto luokkaan, jonka taakse rumpali sijoitettiin pattereineen.

Parin viikonlopun tuloksena miellä oli tallella jo suurin osa raidoista. Muutamista tosin puuttui lauluosuudet. Ongelmaksi näytti ennen kaikkea löytää sopiva aika saada Jamppa paikalle keikkakiireiltään. Matti Eskon ongelma oli samansuuntainen, mutta hänen kanssaan sovittiin, että hän voi käydä laulamassa osuutensa sitten kun Tarvaisen Timo lähtee tekemään nauhan lopullista miksausta Helsinkiin SoudTrackin studioon.

Kirjosten äänittäminen oli myös ongelma, sillä kuoro ei mahtunut luokkaan ja toisaalta päivät eivät oikein sopineet kuorolle. Niinpä oli haettava toinen paikka. Hoksattiin kysyä Pohjankartanon salia ja salin käyttöoikeus saatiin yhdeksi sunnuntaiamuksi, kunhan luvattiin maksaa salin valvojan haluama palkka vapaan sunnuntaina pilaamisesta.

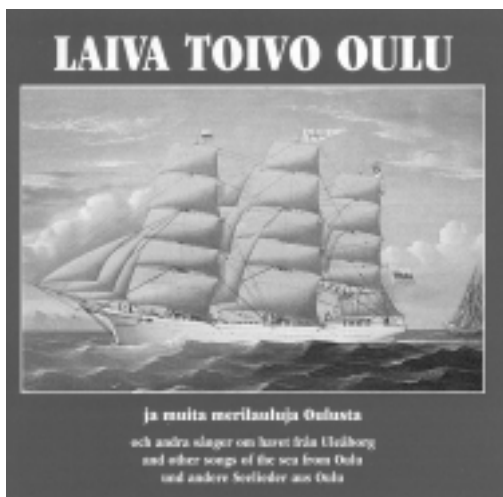
Juuri ennen äänityspäivää saatiin lisäksi Oskarin kautta tieto, että Paavo Sarkkama oli luvannut käyttää Harmajaa lukkia, mutta edellytti, että laulun laulaa Matti Esko. Ihan kiva yllätys, sillä siihen asti laulu oli ollut suunnitelmissa Jampan kappale. Niinpä Harmaja lukki Matti Eskolle ja Meripoika kun merta seilailee Jampalle. Eikä tässä tietenkään kaikki, vaan Lare joutui kirjoittamaan uudet sovitukset ja ne otettiin nauhalle Kirjosten kuorokappaleiden äänitysten jälkeen.

Salivuorastakin selvittiin lopulta yllättävästi, kun valvoja osoittautui itsekin niin merihenkiseksi, että pyysi saada palkaksi vain aikanaan valmiin äänitteen, jonka toki lupasin ja aikanaan myös toimitin perille. Nauhan lopullisen miksausken aika sovittiin mutta yhä oli yksi ongelma. Jampan ääni puuttui, vain kappaleiden nuotit oli miehelle saatu toimitetuksi.

Kansitaidetta metsästäessä

Yhtä aikaa äänitysten kanssa oli lelyn kanssa rutosti muuta puuhaa. Oli

suunniteltava kansi, hankittava kansikuva, sovittava kirjapainon kanssa kansiain painatuksesta, kirjoitettava sanat puhtaaksi ja niihin saatesanat. Mukaan tuleva Oulun merenkulun lyhyt historia oli paitsi kirjoitettava myös käännettävä ruotsiksi, englanniksi ja saksaksi. Oli hankittava tarjoukset levyprässäämöiltä ja hoidettava pakolliset velvollisuudet Teoston ja Gramexin suuntaan. Ja kun levyistä tehtiin vielä kasettikin, piti siihenkin liittyvät hommat, kuten oma kansi suunnitella ja painattaa.

Uusimmasta CD:stä tilattiin uusi painos, joten sitä saa taas!

Koska lelyn laulut olivat oululaisia, päätettiin oululaisuutta vetää läpi linjan. Tapaaminen Hilkka Inkan kanssa toi luvan käyttää hänen tekemäänsä Laiva Toivo Oulun tussipiirrosta lelyn kanssa. Kirje toimitusjohtaja Aaro Korkeakivelle Kalevaan toi puolestaan reilun alennuksen kannen painohintaan. Johtokunnan jäsenen tuttuja ja puolittuja taas käytettiin häikäilemättömästi hyväksi käännösten saamisessa.

Juuri kun suunniteltu kokonaisuus tuntui kaatuvan puuttuvaan Jampan ääneen saatiin tieto, että mies on tulossa käymään Oulussa. Ongelma oli vain se, ettei minkäänlaista sopivaa äänitystilaa ollut siihen hätään saatavissa. Lopulta Jamppa joutui laulamaan laulunsa valmiiden pohjien päälle Tarvaisen Timon rivitaloasunnon kellarin saunaosaston oleskelutilassa

ja Timon tehtäväksi jäi Helsingin miksausvaiheessa tehdä mitä tehtävissä oli kokonaisuuden pelastamiseksi.

Tuttuun studioon työskentelemään päässyt Timo saattoikin lelyn julkaisukuntoon. Samalla Matti Esko paiti lauloi, myös soitti omiin kappaleisiinsa sovitettuihin huiluosuudet. Tästä hän pyysi korvaukseksi päivärahana ja kilometrikorvaukset kotoaan Järvenpäästä, mitkä hänelle ilomielin maksettiin.

Viimeinen ponnistus oli saada levy vuoden 1980 joulukuksi myyntiin. Ennakkomarkkinointi tuotti hyvän sadon ja mm. Oulun kaupunki otti levyä heti sen valmistuttua omiin tarkoituksiinsa muistaakseni 50 kappaletta ja täydensi myöhemmin ostojaan useampaankin otteeseen. Joka tapauksessa kun levy vihdoin saatiin Ouluun valmiina joulukuun alkupäivinä, oli sitä myyty jo ennakolta niin hyvin, että seura oli saanut omansa jo takaisin siinä vaiheessa. Lopulta lelyn tuotolla katettiin mukava osa juhluvuoden menoista puhumattakaan siitä myönteisen huomion määrästä, jonka seura lelyn kautta sai. Levy soi

aika ahkerasti alkuvuosina myös Ylen ohjelmissa päätellen seuran lelyn tuotajana saamista Gramex-korvauksista.

Pienenä lisäepisodinä kävi myöhemmin ilmi, että Jamppa Tuominen oli lelyn ilmestymisen jälkeen kääntynyt Tiken puoleen ja pyytännyt itselleen pientä korvausta esiintymisestään. Tähän Timo oli myös suostunut. Vaikka Jampan esiintyminen leyllä sai aikanaan jossakin määrin osakseen myös arvostelua, historian kulku on joskus oikullista. Tällä hetkellä Jampan laulut lienevät arvokkaimmat seuran omistuksessa olevat äänitykset ja mm. Jonin mukaan muutamia levyä ovat Jampan tuotantoon erikoistuneet keräilijät ostaneet seuralta vain saadakseen kokoelmaansa myös nämä äänitykset.

Jatkuu seur. num.

Museolle lahjoitettiin OPS:n vanhoja lippuja

Pohjois-Pohjanmaan museo on saanut lahjoituksena kaksi vanhaa OPS:n lippua ja yhden veneenomistajan viirin. Liput ja viiri ovat erittäin hyväkuntoisia. Ne ajoittuvat seuran alkuajoille ja ovat arvokkaita.

Toinen lipuista ajoittuu vuosille 1910 - 1917. Lipun yläkulmassa on pienoiskoossa Venäjän lippu ja alakulmassa Oulun kaupungin vaakuna. Lipussa on tummansininen risti valkoisella pohjalla. Lippua on aikoinaan kutsuttu ns. likaiseksi lipuksi yläkulman Venäjän pienoislipun takia. Purjehtijat ovat perimätiedon mukaan kielittäytyneet käyttämästä sitä tai käyttäneet sängen vastentahtoisesti. Tällainen lippu on myös OPS:n arkistossa. Nyt löytyneen lipun mitat ovat: pituus 132 cm ja leveys 86 cm.

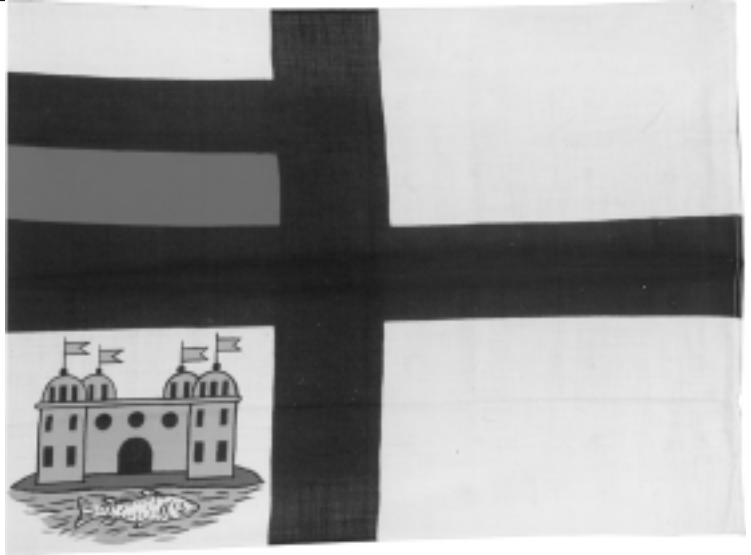
Toisen lipun käyttöaika on joko ennen vuotta 1910 tai vuosina 1917 - 1922. Tämän lipun yläkulmassa on Oulun vaakuna. Lipussa on siniristi valkoisella pohjalla. Lippu on kooltaan pienempi kuin edellinen, pituutta on 102 cm ja leveyttä 72 cm.

Veneenomistajan viiri noudattaa ulkonäöltään jälkimmäistä lippua, siinä on valkoisella pohjalla sininen risti ja yläkulmassa Oulun vaakuna. Viirin pituus on 72 cm ja leveys 34 cm. Viiri ajoittuu vuosille 1900 - 1930.

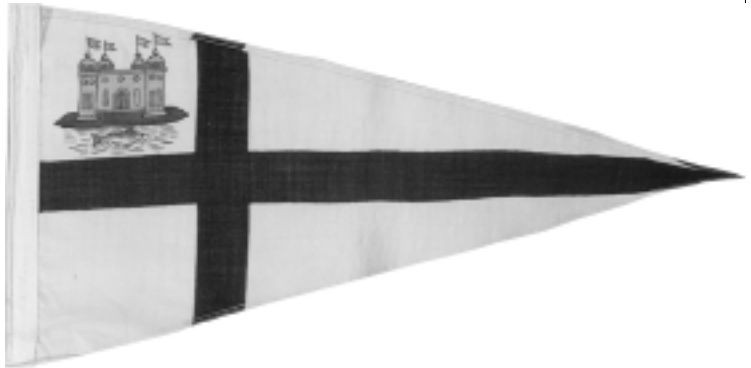
Pohjois-Pohjanmaan museon nyt lahjoituksena saamat liput ja viiri ovat kuuluneet Gustaf Durchmanille, joka toimi Oulun Purjehdusseuran sihteerinä vuosina 1908 - 1909. Durchmanin jälkeen ne ovat olleet hänen tyttärensä Aira Karijärven omistuksessa.

OPS museon näyttelyssä

Pohjois-Pohjanmaan museon uudessa näyttelyssä on Oulun Purjehdusseuran vanhoja valokuvia. Nyt esiin putkahtaneet liput eivät harmillista kyllä ole näytteillä. Näyttelyselostuksessa Oulun Purjehdusseura esiintyy koko ajan virheellisessä muodossa "Oulun pursiseura". Museo on luvannut korjata tekstit.

Tässä Pohjois-Pohjanmaan museon ns. likainen lippu. Samanlainen on OPS:n arkistossa.

Vanha veneenomistajan viiri muistuttaa kovasti nykyistä viiriä, siniristissä ei ole kuitenkaan valkoisia raitoja.

Oulun vaakuna on hieman erilainen tässä vanhassa lipussa kuin "likaisessa lipussa".

PILSSI

Uusia jäseniä

OPS toivottaa seuraavat uudet jäsenet lämpimästi tervetulleeksi seuraamme:

Timo Perämäki, Pentti Salovaara, Jouko Itälähti, Heikki Häggkvist, Pirjo Hyytiäinen, Heikki Haukkamaa, Marko Hirvelä, Martin Purdy, Mika Härö, Kaarlo Tohila.

Sähköpostilista

OPS:lla on oma jäsenten sähköpostilista, jossa voi kysellä, ideoida ja ilmoitella veneilyyn ja seuraamme liittyvistä asioista. Jos haluat vastaanottaa jäsenten sähköpostilistan viestejä, lähetä asiasta tietoa osoitteeseen markus.aalto@edu.ouka.fi.

Kellon Kiviniemen laajennetussa satamassa avataan ensi kesänä venehuoltoasema. Asemaa pyörittää Ki-

vinien Meripelastusyhdistys ja menovesi tulee TB:ltä. Yhdistyksen puheenjohtaja Mikko Jurvelin lupaa asiakasystävällisiä hintoja.

Naapuriseurat Oulun Merenkävijät ja Oulun Työväenpursiseura täyttivät menneenä kesänä vuosia. OM:n mitariin tuli 75 vuotta ja OTPS:n 90 v. Oulun Meripelastajat ry. juhli 40-vuotissynttäreitään. Haukiputaan Veneilijät täytti 20 vuotta.

Kaupunki suunnittelee Toppilansaa- ren kaavoituksen yhteydessä Toppilan salmen sulkemista sillalla ja venesataman rakentamista lähelle salmen suuta. Molemmat hankkeet saavat veneilijät pyörittelemään päätään ja miettimään, miksi asiantuntijoina ei kuulla niitä, joita hanke koskee eli veneilijöitä.

Kilpailutuloksia muualta Suomesta, Kesä 2002

470 luokka. Hangö Regatta 5.-7.7 (osallistujia 7):
Janne Salmela ja Henri Koski.
Sijoitus 3.

Laser Masters SM Naantali 20-21.7 (osallistujia 69):
Sampo Valjus Sijoitus 30.

ZOOM 8 SM Tampere 16-18.8 (osallistujia 22):
Maiju Hyytiäinen Sijoitus 10.
Jenni Hyytiäinen Sijoitus 17.

Lightning Ranking Kemi 17-18.8 (osallistujia 10):
Markku Paloma, Essi Paloma ja Ari Raappana Sijoitus 6.

Tiedetään seuramme veneiden ja miehistöjen osallistuneen muihinkin kilpailuihin ympäri suomea mutta tuloksia ei ole saatu seuran arkistoon. Pyydetään lähettämään kommodorille.

Mikä ihmeen merenkulkukilpailu?

Kilpapurjehduksen ohella merenkulkukilpailut ovat toinen veneilyyn suolaa antava osallistumismuoto. Se on sikäli joustava laji, että se sopii kaikenlaisille veneille moottoripurjehtijoista perämoottoriveneisiin. Ainoa vaatimus on, että veneen tulee pystyä kulkemaan ilmoitettua maksiminopeutta, ja tuo maksiminopeus on yleensä 5 tai 6 solmua.

Mistä merenkulkukilpailuissa sitten on kyse? Merenkulkukilpailu on ennenkaikkea suunnistuskilpailu merellä. Kilpailun järjestäjä jakaa jokaiselle veneelle tehtäväpaperin, jossa on ohjeet kilpailureitin ajamiseen. Käytännössä kilpailija piirtää reitin kartalle annettujen ohjeiden mukaan ja yrittää sitten ajaa sen mahdollisimman tarkasti. Radalla on tietty ihanne aika, ja virhepisteitä alkaa kertyä, jos ihannejasta poiketaan sallittua enemmän. Tehtäväpaperi voi sisältää myös muita veneilyyn liittyviä kysymyksiä, ja lisäksi kilpailuun voidaan liittää muita veneilyyn liittyviä käytännön tehtäviä, jotka suoritetaan rannalla veneelläajamisen jälkeen. Tällainen tehtävä voi olla esimerkiksi merimiessolmun tai siansorkan tekeminen, tai vaikkapa pelastusrenkaan heittäminen mahdollisimman hyvällä tarkkuudella kilpailijaveneen kipparin kaulaan.

Olennaista merenkulkukilpailuissa on se, että niitä ei pitäisi ottaa turhan vakavasti. Tästä esimerkkinä käynee OPS:n arvostetut kipparit Kai Collan ja Kalevi Kämäräinen, jotka ovat osallistuneet jokaiseen Oulun alueella käytyyn merenkulkukilpailuun viimeisten 75 vuoden aikana. Kummallekaan ei ole tärkeintä voittaa itse kilpailu, vaan toinen toisensa. Huhujen mukaan he ovat viime kesän Varjakan merenkulkukilpailujen jälkeen tällä hetkellä tasoissa. Mitä tuohon Varjakan kilpailuun muuten tulee, sen voitti seuramme uusin jäsen, Martin Purdy. Tässä tarkemmat tulokset:

Varjakan merenkulkukilpailu 17.8.

1. Martin Purdy, Isabella (OPS)
2. Kai Collan, Tecla (OPS)
3. Limmell, Syrjälä, Aho, P/V Toppila (Oulun meripelastajat)
4. Rauni Sademies, Kyra (Varjakan vene)
5. Kalevi Kämäräinen, Marika (OPS)

TALKOOT RÖYTÄSSÄ

OPS ja majaisäntä järjestää risusavottatalkoot Röntän majalla lauantaina 19.10.2002.

Tarvittavia varusteita: raivaussaha, moottorisaha, vesuri, kirves sekä hanskat. Kokoontuminen Praavaan klo 09.00 ja paluu saunomisen jälkeen n. klo 18.00. Seura tarjoaa kahvit ja sopan majalla. Ota mukaan juotavaa ja saunapyyhe. Ilmoittautuminen majaisäntä Mauri Kangasluomalle iltaisin puh. 0400-895805 15.10 mennessä.

Erinomainen joululahja!

Uusi painos - edellinen vietiin käsistä

Tunnetuimmat oululaiset merilaulut on tallennettu CD-levylle **Laiva Toivo Oulu ja muita merilauluja Oulusta**. Laulut on koottu OPS:n aiemmin julkaisemista "Selekiällä merellä I ja II" -LP-levyistä.

Tällä OPS:n tuottamalla CD:lla on edesmenneen Jamppa Tuomisen upeasti tulkitsema, 1890-luvulla Oulussa muistiin merkitty "Mua muistatko". Jampin toinen laulu on nimeltään "Meripoika kun merta seilailee".

Toisen Oulun pojan Matti Eskon esittämänä CD:lla on Paavo Sarkkaman "Harmajan lukki", Kyösti Haatajan vuonna 1904 Oulusta muistiin merkittävä "Merimiehen vaivat", sekä perinteiset oululaiset merilaulut "Merelle lähtö kotisatamasta" ja "Vanhat laulut nuo".

Levyn nimikkolaulun, klassikoksi muodostuneen "Laiva Toivo, Oulu" esittää Oulu-kvartetti. Muita esiintyjä ovat Neulapojat, Matti Kerola, Oulu-kvartetti, Kalle ja pojat, Ari Piispa, Octacon, Kirjoset, Timo Visuri ja Arvo Suomalainen.

Levyn hinta on 15 EUR ja sitä voi tilata Seppo Silanderilta (puh. 0400 193 122, e-posti: seppo.silander@kolumbus.fi) tai rahastonhoitaja Maija Nurmiselta (puh. 0500-292 041, e-posti: maija.nurminen@ouka.fi).